

LOGICA

Titu Maiorescu

OPERA OMNIA

TIPO MOLDOVA

TITU MAIORESCU

L O G I C A

Coperta: *Cristian Almășanu*

Coordonator Colecție: Gh. Buzatu,

Membru Corespondent al Academiei Oamenilor de Știință din România

Consultant științific:

Lector univ. dr. Bogdan Ștefanachi

Proiect editorial: Roxana Alexandra Costinescu

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

© Tipo Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.)

Ediție anastatic

Iași, 2010

Tipo Moldova,

E-mail: office@tipomoldova.ro

ACADEMIA ROMÂNĂ
STUDII ȘI CERCETĂRI
XLV

TITU MAIORESCU

L O G I C A

CU ÎNDREPTĂRILE, ADĂOGIRILE ȘI ÎNSEMNĂRILE
AUTOGRAFE ALE AUTORULUI

CU ADNOTĂRI, NOTE ȘI UN STUDIU INTRODUCATIV

DE

I. BRUCĂR

TIPO MOLDOVA

S U M A R U L

	Pag.
<i>PREFAȚA</i>	5— 8
NOTE BIOGRAFICE	9— 10
LUCRĂRILE LUI TITU MAIORESCU	11— 14
I. FILOSOFUL TITU MAIORESCU	15—172
Introducere	17— 33
1. Metoda maiioresciană	34— 43
2. Despre scrierea limbii române.	44— 58
3. Elemente de psihologie	59— 90
<i>a) Despre localizările cerebrale și dificultatea unei « Psihologii »; b) Prelecțiunile populare; c) Despre memorie; d) Psihologia lui Herbart; e) Psihologia progresului adevărului; f) Despre cunoașterea omului; g) Aforismele.</i>	
4. Problemele Logice	91—157
<i>a) Izvoarele « Logicei »; b) « Insemnările zilnice »; c) Despre raportul logico-gramatical; d) Despre psihologie și gândire; e) Noțiuni și judecăți; f) Silogismul și valoarea lui; g) Teoria certitudinii: a) Despre certitudine în genere; β) certitudinea judecăților; γ) Certitudinea fenomenelor de succesiune și de coexistență; δ) certitudinea adevărilor Geometriei; η) Certitudinea principiilor logice; h) Despre criteriile adevărului; i) Logica, știință demonstrativă; j) Teoria istoriei.</i>	
Incheiere	158—172
II. LOGICA LUI TITU MAIORESCU	177—345
<i>Prefața</i>	177—178
1. <i>Introducere</i> : Despre înțelesul Logicei, folosul și împărțirea ei; § §. 1—6 [1. Origina istorică a Logicei; 2. Argumentarea; 3. Definirea Logicei; 4. Logica formală; 5. Folosul Logicei; 6. Impărțirea Logicei.]	179—180
2. PARTEA I: LOGICA ELEMENTARĂ § § 7—36	187—270
[7. Ideea ca judecată. Impărțirea Logicei elementare].	
<i>Cap. I al Logicei elementare: teoria noțiunilor</i>	189—210
[8. Explicarea noțiunilor; 9. Noțiunea și cuvântul; 10. Prefacrea cuvintelor; 11. Conținutul. Noțiuni concordante și opuse; 12. Opozițiunea completă; 13. Noțiuni pozitive și negative; 14. Sfera. Noțiuni identice, ordinate, încrucișate și exclusive; 15. Contrastul între conținut și sferă.]	

	Pag.
<i>Cap. II al Logicei elementare: teoria judecăților</i>	211—231
[16. Actul judecării; 17. Judecăți afirmative și negative, universale și particulare; 18. Alte împărțiri ale judecăților; 19. Judecăți simple și compuse; 20. Judecăți categorice și ipotetice; 21. Judecăți analitice și sintetice; 22. Raportul sferelor subiectului și predicatului; 23. Schimbarea judecăților; 24. Subalternarea; 25. Opozițiunea și subcontrarietatea.]	
<i>Cap. III al Logicei elementare: teoria silogismelor</i>	232—270
[26. Forma silogismului; 27. Silogismele improprii; 28. Valoarea silogismului; 29. Regulele silogismelor, silogisme hipotetice, dilema; 30. Figurile silogistice; 31. Modurile figurii I; 32. Numai patru moduri în figura I; 33. Modurile figurii II și reducerea la fig I; 34. Modurile figurii III; 35. Valoarea figurilor silogistice; 36. Polisilogismul.]	
3. PARTEA II: METODOLOGIA §§ 37—64	271—330
[37. Scopul metodologiei; 38. Principiul rațiunii suficiente; 39. Principiile logice; 40. Certitudinea; 41. Sistem și știință; 42. Împărțirea metodologiei.]	
<i>Cap. I al Metodologiei: teoria descrierii și a clasificării</i>	284—293
[43. Descrierea; 44. Clasificarea; 45. Genuri și specii; 46. Felurile clasificării.]	
<i>Cap. II al Metodologiei: teoria definițiunii și a diviziunii</i>	294—303
[47. Definițiunea; 48. Erori în definițiune; 49. Diviziunea; 50. Dihotomii; trihotomii, politomii.]	
<i>Cap. III al Metodologiei: teoria demonstrațiunii</i>	304—313
[51. Demonstrațiunea, axiom, teorem; 52. Demonstrațiunea prescurtată; 53. Demonstrațiunea indirectă; 54. Definițiuni constructive; 55. Erori în demonstrațiune.]	
<i>Cap. IV al Metodologiei: teoria inducțiunii</i>	314—330
[56. Teoria nouă; 57. Legătura fenomenelor succesive; 58. Raport cauzal și lege naturală; 59. Concordanța, diferența, variația concomitantă; 60. Combinarea metodelor experimentale; 61. Analiză și sinteză; 62. Hipoteze; 63. Analogia. Notă despre istorie; 64. Sofismele.]	
4. <i>Apendice: izvoare și notițe bibliografice</i>	331—345
III. ADNOTĂRI ȘI NOTE LA « LOGICA » LUI MAIORESCU	
La Prefață	347—349
1. La Introducere	349—355
2. La <i>Logica elementară</i> : a) Teoria noțiunilor; b) Teoria judecăților; c) Teoria silogismelor	355—369
3. La <i>Metodologie</i> : a) Teoria descrierii și a clasificării; b) teoria definițiunii și a diviziunii; c) Teoria demonstrațiunii; d) Teoria inducțiunii	369—387
4. La <i>Apendice</i>	387—390
Indice de nume	391—397

Titu Maiorescu

(fotografie de prin 1888—1890)